

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਪੱਖ :

ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ. ਜੇ. ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ!

ਜਥੇਦਾਰ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ 514 ਆਫ 1980।

15 ਜੁਲਾਈ 1981

ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕਿਟ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XXIII)- ਧਾਰਾ 3, 15 ਅਤੇ 35— ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਲੇ ਬੋਰਡ— ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਕੋਈ 'ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ' ਨਹੀਂ- ਆਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ- ਕੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ — ਸ਼ਬਦ, ਸੈਕਸ਼ਨ 3(8) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ 'ਸਸਪੈਂਡ' — ਕੀ ਸੁਪਰਸੈਸ਼ਨ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦਾ ਤੱਥ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ, ਅਜਿਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿਵਲ ਪਰਿਣਾਮਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਜਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। - ਇਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਸੰਕਲਪ। ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਮਾਰਕੀਟ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ . ਬੋਰਡ ਖੁਦ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸੇਲ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕਿਟ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 3(7) ਅਧੀਨ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (-8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਅਟੱਲ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਪਿਊ. - ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਇਕ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਪਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਹ ਨੋਟਬੰਦੀ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੁਬਾਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਭਾਰੂ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3(8) ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਜੀਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਪਾਰਾ 12, 13 ਅਤੇ 20)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(8) ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ 'ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰੋ' ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ¹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਅਰਥ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਤਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਥੋੜ੍ਹਾ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਸਸਪੈਂਡ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ip ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ? ਆਮ 'ਭਾਵਨਾ

ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮ ਜੋ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 3 (ਐਕਟ ਦੇ 81) ਦੇ ਅਧੀਨ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸੁਪਰਸੈਸ਼ਨ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਨਿਯਮਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 3 (8) ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੁਅੱਤਲ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸੀਵੇਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ। ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਸਲ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ। (ਪੈਰਾ 15)।

ਅੱਖਰ ਪੇਟੈਂਟ. ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ। ਜਸਟਿਸ ਆਈ.ਐਸ. ਟਿਵਾਣਾ 1980 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1069 ਵਿੱਚ 30 ਮਈ, 1980 ਨੂੰ।

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਆਰ ਐਸ ਮੋਗੀਆ ਅਤੇ ਟੀ ਐਸ ਦੁਆਬੀਆ ਨਾਲ। ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਰਾਜ ਲਈ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜੀਸੀ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜੇ.ਐਲ.ਗੁਪਤਾ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ.ਐਸ.ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ. ਜੇ

1) ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 'X' ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

2) ਧਾਰਾ 3(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕ੍ਰਮਣ ਵਿੱਚ ; ਪੁਨ ਸਟੇਟ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕਿਟ ਐਕਟ, 1961 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੈਂਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਛੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਬੋਰਡ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਬੋਰਡ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ, ਯਾਨੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 1, 12 ਮਈ, 1978 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਜਥੇਦਾਰ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਪੰਜ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਛੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 18 ਮਾਰਚ, 1980 ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿੱਚ

iathedar Jagdev Singh Khudian and others v. The State of Punjab
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(8) ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ : -

1. ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਬੋਰਡ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਬੋਰਡ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ - ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿੱਤੀ ਖਰਚੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕਿਟ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ, ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੱਦ ਤੱਕ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ;

ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕਿਟ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (8) ਅਧੀਨ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਹੈ।

2. ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ., ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦੇਵ ਲੋਪਮੈਂਟ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਬਣਨ ਤੱਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੋਰ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਕਾਸ
ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ, ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ।

3. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਅੱਤਲੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਜਾਂ ਖੁਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਜਾਂ ਅੱਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਪੱਖ ਸੀ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। , ਜੇ

4. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਇਹ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੱਗਰੀ।

5. ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, (ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ), ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਹੀ ਨਿਯਮ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਜਾਂ ਅੱਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (7) ਅਤੇ (8) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 35 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਤਸੱਲੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ।

6. ਹੁਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ੀਟ ਐਂਕਰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੁਪਰਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਸ. ਐਲ. ਕਪੂਰ ਬਨਾਮ ਜਗਮੋਹਨ (1), ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਚਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ।

7. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ, ਜੇ ਕੁੱਲ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਲ. ਗੁਪਤਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਿਰਪੱਖ ਸਨ। ਐਲ-ਕਪੂਰ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੇਸ ਦੇ ਉਸ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਬਾਈਡਿੰਗ ਉਦਾਹਰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

8. ਹੁਣ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸੁਚੱਜੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਹੀ ਸਪੈਲਿੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਬੁਨਿਆਦੀ

(1) ਏਆਈਆਰ 1981 ਐਸਸੀ 136-

Jathedar Jaedev Singh Khudian and others v. The State of Puniab
(S- S. Sandhwalia, C.J.)

ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰਵ-ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ ਆਰਾਮ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

“ਇੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਜਾਂ ਚੋਣ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਤੇ ਦੂਜਾ:

“ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਕਿ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਜਾਂ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦ ਸਟੈਟ ਟਿਊਟਰੀ ਬਾਡੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਉਕਤ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ”

9. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਹਰੇ ਵਿਚਾਰ ਜੋ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਿੱਖੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਰੁਤਬਾ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦਾ, ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਸਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸੀ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੇਅਰ ਮੈਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਅਸਤੀਫੇ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਭੁਗਤ ਸਕਦਾ ਹੈ।

10. ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਮੁੱਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਸਾਡੇ ਲਈ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਐਸ ਐਲ ਕਪੂਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਫਿੱਕੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਸੁਪਰਾ)। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਨੌ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਚਾਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂ.ਟੀ. ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 (1) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਪਾਲ

ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦੋ ਗੈਰ- ਸਰਕਾਰੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੈਂਬਰਾਂ , ਅਰਥਾਤ, ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਲ. ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਅੱਤਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਬੈਚ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜ ਜੱਜ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਜ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ, ਅਤੇ *ਐਂਡੀ ਅਲਟਰਮ* ■ *ਪਾਰਟਮ* ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

11. ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਸਮੇਤ ਕਈ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ , ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ: -

ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ। ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਰੁਤਬਾ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ 'ਅਤੇ ਕੁਝ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬੋਝ ਹੇਠ ਦੱਬਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਦਰਯੋਗ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਹੁਦਾ ਅਤੇ ਰੁਤਬਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਜਾਣਾ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ, ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ, ਸਤਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਯਕੀਨੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ(

ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅਲੋਪ ਹੋਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

12. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦਾ ਤੱਥ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਤਭੇਦ ਅਜਿਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਐਂਰਿੰਡੋਲ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ। ਬਹੁਤ ਰੀਸ ਨਾਲ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋਹਰੇ ਆਧਾਰ ਹੁਣ *ਐਸ ਐਲ ਕਾਵੂਰ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ! ਪੁਆਇੰਟ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਟਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

iathedar Jagdev Singh Khudian and others v. The State of Punjab
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

13. ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ imooerM ਕਾਰਵਾਈ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਖੁਦ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗੀ, ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਵਾਧੂ ਖੋਜਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਡੀ ਅਲਟਰਮ ਰੈਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗਤਾ, ਧਾਰਾ 3 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (7) ਅਤੇ (8) ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਤੇ 35 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

14. ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਸੈਕਸ਼ਨ 3(7): ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੈਂਬਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, -

- (a) ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ
- (b) ਜੇ ਉਹ, ਇਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੁਤਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ
- (c) ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ
ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ;

ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਮੈਂਬਰ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ :

ਅੱਗੋਂ ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(8) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ

ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ ਅਤੇ, 1 ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿ ਬੋਰਡ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜਾਂ ਗਲਤ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਇਹ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਬੋਰਡ ਗਠਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

* * * * * \$ _

ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ :

15. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਯੋਗਤਾ ਗੁਆ ਬੈਠਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

Jathedar Jagdev Singh Khudian and others v. The State of Punjab
(S. S. Sandhwalia, C.3.)

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

* * * * *

5. ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ:

(1) ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਗਲਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ।

15. ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(8) ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ 'ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰੋ' ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਜੀਬ ਅਰਥ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਸਤਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਥੋੜ੍ਹਾ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਸਸਪੈਂਡ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਦੇ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮ ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਨਿਯਮਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਮ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(8) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਅੰਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਰਡ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਭਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਸਲ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ

ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਜਵਾਬਦਾਰ-ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਐਲ.ਉਪਤਾ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ

ਇਸ ਹਾਈਪੋ ਥੀਸਿਸ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 3(8) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਦੁਵਿਧਾ ਭਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਾਰ ਬੋਰਡ ਖੁਦ ਹੀ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਟੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ ਨੇ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਆਯਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਦੀਵਾਨੀ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜੇ ਉਹ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਅਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ੀਏ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਬਾਡੀ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਇਸ ਪੱਕੀ ਬੁਨਿਆਦ 'ਤੇ ਹੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸੁਪਰਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(8) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਦੀ ਹੈ।

16. 1 ਉੱਤੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਾਇਨ ਪ੍ਰੀਮਿਸਵਿਟ *LIWoulddeindeedvbeUw* ਨੇ ਸੈਟਲ ਕੀਤਾ ਕਿ *ਐਂਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦਾ ਨਿਯਮ* ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਹ ਆਮ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (8) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਕਮਾਤਰ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ - ਕੀ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਰਡ ਸਾਕਸ ਦੁਆਰਾ *ਪਰਲਬਰਗ ਬਨਾਮ ਵਾਰਟੀ (ਟੈਕਸ ਦੇ ਨਿਰੀਖਕ)* (2) ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

“ .. ■• ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਵਾਈਜ਼ਮੈਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

" (2) (1971) 2 AIL ER 552.

-- r^z-- ~r ^~ rTT

iathedar Jagdev Singh Khudian and others v. The State of Punjab
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪ੍ਰੈਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਦਖਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈ। ”

17. ਹੁਣ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(8) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵੱਲ ਥੋੜਾ ਹੋਰ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਠੋਸ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਬੇਦਖਲੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਇਸਦੇ ਵੱਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਜੋਗ-ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਖੇਡ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (8) ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਟਰ-ਟਾਈਟ ਕੰਪਾਰਟ-ਜੇ ਵਿੱਚ ਵੀਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਤਿੰਨ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ:- ”

- (i) 'ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਸੱਲੀ 'ਤੇ ਕਿ ਬੋਰਡ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ;
- (ii) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਸੱਲੀ 'ਤੇ ਕਿ ਬੋਰਡ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ; ਅਤੇ
- (iii) ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਸੱਲੀ 'ਤੇ ਕਿ ਬੋਰਡ ਗਲਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ।

18. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤਿੰਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ - ਇੱਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਲੰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਬੋਰਡ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਪਰ - ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਅਚਨਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼-ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਖਤਰਨਾਕ ਦਾਗ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਬਦਨਾਮੀ ਨੂੰ ਵੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ।

ਜੇਕਰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ। ਇਹ ਕਲਪਨਾਯੋਗ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਜਨਤਕ ਖੋਜ ਸਮੂਹਿਕ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਸਕਿੰਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕਲੰਕਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹੇ ਤਿੱਖੇ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਬੇਦਖਲੀ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਲੰਕਜਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਇੰਨੇ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਓਨੀ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਐਸ.ਐਲ. ਕਪੂਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਪਾਬੰਦੀ ਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

19. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਸ.ਐਲ. ਕਪੂਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਵਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 238(1) ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਮ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤ ਐਂਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਕਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-

iathedar Jagdev Singh Khudian and others v. The State of Punjab
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਇੱਕ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਭਾਰੂ
ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ

20. ਹੁਣ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (7) ਅਧੀਨ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਰਾਸ਼ਨ ਹੈ ਪਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ - ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਭਾਰੂ ਕਿਹਾ ਹੈ - ਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, 'ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (8) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਦੰਡ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਦੋਵੇਂ ਨਤੀਜੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3(8) ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਾਵੀ ਅਨੁਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਪਿਤ।

21. ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਪਰ! ਇਸ ਤੱਥ ਲਈ ਕਿ ਐਸ.ਐਲ. ਕਪੂਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਕੇਸ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਇਹ ਖੋਜ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਰੀਓਡੋਲ ਨੂੰ ਅਨੁਮਾਨਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(81) ਹੁਣ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਲਟਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ-

22. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਮੁੱਦਾ ਹੁਣ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੀਵੀ ਐਸਐਲ ਕਾਵੂਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੀ.ਜੀ

ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਖਰੜ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 238 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ, — ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 24 ਆਫ 1973 ਦੁਆਰਾ

, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੁਆਰਾ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਨੁਭਾਗ।

23. ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਲ.ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ *ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਕੌਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੌਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ* (4) • ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜੋ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੇ 27 ਅਤੇ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1-ਏ) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਗ। ਇਸ ਵਿਚਲੇ ਕਨੂੰਨ ਨੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਰਫ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1-ਏ), ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਾਦਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਪਰਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਰ ਲੋਕਟਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਰਮਾ -ਨੋਟ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਇਹ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕੱਲੇ ਸਸ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ *ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ), ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ *ਐਸ.ਐਲ. ਕਪੂਰ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

24. *ਮੋਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (5) ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੋ ਵਿਚਾਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਕਤ ਆਈ.ਯੂ.ਡੀ.ਆਰ.ਮੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਗੱਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਆਈ ਉਹ ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਦੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (8) ਤੋਂ (12) ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧ। 1961. ਉਸੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ

- (3) ਏਆਈਆਰ 1967 ਪੰਜਾਬ 430,
- (4) 1979 PLR 170
- (5) 1979 PLJ 129,

iathedar Jagdev Singh Khudian and others v. The State of Punjab
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

nuimai ਜਸਟਿਸ uiai ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਏਕਮਲਗੇਮੇਸ਼ਨ snoum oe ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਪੋਸਟਿੰਗ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਹੀ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲੈਣਦਾਰ, ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਪੋਸਟਿੰਗ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਕਠੋਰ ਮੰਗ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੋਤਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ- ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਸ. ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਮਚਾਕੀ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮੈਂਬਰ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ, ਪਟਿਆਲਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ (6)। ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਨਾਲ ਉਕਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜੋ ਨੁਕਸਦਾਰ ਨੋਟਿਸ ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ, ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ - ਐਸ.ਐਲ. ਕਪੂਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਰੀਖਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੱਥ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ, ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕਾਫੀ ਮੌਕਾ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(5) ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਸ ਸੀਮਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਿਰ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ- ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਮਚਾਕੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਸਹਾਇਕ ਨਿਰੀਖਣ।

(6) CWP 2211 of 1977 ਨੇ 2 ਦਸੰਬਰ, 1977 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

25. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ। ਅਨੁਬੰਧ P/2 ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਆਮ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ 12 ਮਈ,

1981 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹ ਹੁਣ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਟੱਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰਿਣਾਮੀ ਰਾਹਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਚ. ਐਸ. ਬੀ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਪੱਖ

ਐਸਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਆਰਐਨ ਮਿੱਤਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ

ਰਾਮ ਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 291 ਆਫ 1976।

16 ਜੁਲਾਈ 1981

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (V of 1908)— ਆਰਡਰ 6 ਨਿਯਮ 2— ਦਲੀਲਾਂ ■— ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ—ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ—ਟਾਇਟਲ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਖਾਸ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ—ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਸਿਰਲੇਖ - ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਤਾ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਮੁੱਦਾ ਬੀਹ ਫਰੇਮਡ ਤੇਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

Magistrate Jagdev Singh Khudian and others v. The State of Punjab
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ